

**CENTRUM SZKOLENIA POLICJI
W LEGIONOWIE**

Zakład Służby Prewencyjnej

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE NR 194

Alicja Twardo

SPRAWDZANIE OSÓB ORAZ KONTROLA POMIESZCZEŃ W PDOZ

LEGIONOWO 2020

**CENTRUM SZKOLENIA POLICJI
W LEGIONOWIE**

Zakład Służby Prewencyjnej

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE NR 194

Alicja Twardo

SPRAWDZANIE OSÓB ORAZ KONTROLA POMIESZCZEŃ W PDOZ

LEGIONOWO 2020

ISBN 978-83-62455-11-9

Korekta, skład i druk:
Wydział Wydawnictw i Poligrafii
Centrum Szkolenia Policji w Legionowie

Nakład 75 egz.

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA 5

1. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA PDOZ 7
2. SPRAWDZENIE OSOBY PRZED PRZYJĘCIEM JEJ DO PDOZ 8
3. SPRAWDZENIE OSOBY W ZWIĄZKU Z JEJ WYDANIEM,
PRZEKAZANIEM LUB ZWOLNIENIEM Z PDOZ 13
4. SPRAWDZENIE OSOBY W INNYCH OKOLICZNOŚCIACH UZASADNIONYCH
WZGLĘDAMI BEZPIECZEŃSTWA 14
5. WYKAZ MIEJSC I RODZAJÓW UJAWNIONYCH PRZEDMIOTÓW
PRZY OSOBACH UMIESZCZANYCH W PDOZ 16
6. KONTROLA POMIESZCZEŃ W PDOZ 19

BIBLIOGRAFIA 20

PRZEDMOWA

Sprawdzenie osoby oraz kontrola pomieszczeń dla osób zatrzymanych należą do bardzo ważnych czynności z punktu widzenia bezpieczeństwa zarówno osób osadzonych, jak i policjantów pełniących służbę w pomieszczeniu. Dane statystyczne opracowane przez Wydział Konwojowy Biura Prewencji KGP zawarte w *Informacjach dotyczących wydarzeń nadzwyczajnych w poszczególnych garnizonach, do których doszło podczas realizacji konwojów i doprowadzeń oraz pełnienia służby w policyjnych miejscach prawnej izolacji* wykazują, że najczęściej przyczyną wydarzeń nadzwyczajnych jest niedokładne sprawdzenie osoby przy jej przyjęciu, wydaniu i przekazaniu oraz w innych okolicznościach związanych m.in. z opuszczeniem pokoju, przeniesieniem do innego pokoju, skorzystaniem z toalety. Drugim czynnikiem mającym wpływ na bezpieczeństwo jest kontrola pomieszczeń pod względem technicznym: sprawdzenie okien, krat, urządzeń technicznych oraz stanu wyposażenia, czy nie zawierają cech wskazujących na dokonanie zamachu czy też podjęcia próby ucieczki. Autorka ma nadzieję, że ta publikacja uświadomi zarówno policjantom odbywającym szkolenie zawodowe podstawowe, jak i uczestniczącym w kursach specjalistycznych rolę i znaczenie tych jakże ważnych czynności w trakcie pełnienia służby w PDOZ, jakimi są sprawdzenie osoby oraz kontrola pomieszczeń.

1.

PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA PDOZ

Służbę w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych regulują następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. poz. 638, z późn. zm.);
- 3) zarządzenie nr 125 Komendanta Głównego Policji z dnia 12 czerwca 2012 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań związanych z pobytem osób zatrzymanych lub doprowadzonych w pokoju przejściowym (Dz. Urz. KGP poz. 30, z późn. zm.);
- 4) zarządzenie nr 126 Komendanta Głównego Policji z dnia 12 czerwca 2012 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań związanych z pobytem osób zatrzymanych lub doprowadzonych w tymczasowym pomieszczeniu przejściowym (Dz. Urz. KGP poz. 31, z późn. zm.);
- 5) zarządzenie nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (Dz. Urz. KGP poz. 42, z późn. zm.).

2. SPRAWDZENIE OSOBY PRZED JEJ PRZYJĘCIEM DO PDOZ

Dyżurny zmiany, policjant pełniący służbę w pomieszczeniu, jest zobowiązany sprawdzić osobę zatrzymaną, doprowadzoną w celu wytrzeźwienia, skazaną lub tymczasowo aresztowaną przed jej przyjęciem do pomieszczenia. Do sprawdzenia, o którym mowa, można wykorzystać środki techniczne. Sprawdzenie polega na stwierdzeniu, czy osoba umieszczona w pomieszczeniu ma przedmioty, których posiadanie w pomieszczeniu jest zabronione, i odebraniu tych przedmiotów w przypadku ich ujawnienia. Sprawdzenia powinien dokonać w miarę możliwości policjant tej samej płci co osoba, wobec której czynność ta jest przeprowadzana. Sprawdzenie osoby należy odnotować w książce przebiegu służby, a nazwę lub rodzaj ujawnionych przedmiotów wpisać z oznaczeniem ich cech indywidualnych do kwitu depozytowego. W przypadku ujawnienia przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie należy niezwłocznie powiadomić kierownika jednostki lub wyznaczonego przez niego policjanta albo dyżurnego jednostki, który sprawuje nadzór nad pełnieniem służby w pomieszczeniu, w celu uzgodnienia przez niego dalszego sposobu postępowania z tymi przedmiotami z kierownikiem komórki lub jednostki organizacyjnej Policji lub uprawnionego podmiotu, do dyspozycji którego pozostaje osoba umieszczona w pomieszczeniu¹.

Policjant przyjmujący osobę do pomieszczenia jest zobowiązany w szczególności:

- 1) sprawdzić zgodność danych osobowych osoby przyjmowanej z danymi zawartymi w dokumentach, stanowiących podstawę jej przyjęcia;
- 2) przeprowadzić rozmowę z:
 - a) wykonującym doprowadzenie lub konwój na temat zachowania osoby przyjmowanej podczas jej zatrzymania, doprowadzenia lub konwoju w celu ustalenia, czy nie wymaga szczególnego nadzoru,
 - b) osobą przyjmowaną w celu uzyskania dodatkowych informacji co do jej stanu zdrowia oraz ewentualnej potrzeby przeprowadzenia badań lekarskich;
- 3) wezwać osobę przyjmowaną do wydania przedmiotów, których posiadanie w pomieszczeniu jest zabronione, a następnie sprawdzić, czy nie posiada ona takich przedmiotów;
- 4) przyjąć depozyt w obecności wykonującego doprowadzenie lub konwój i wypełnić kwit depozytowy;
- 5) przedłożyć kwit depozytowy do podpisu osobie przyjmowanej oraz wykonującemu doprowadzenie lub konwój;
- 6) umieścić depozyt w worku lub kopercie opatrzonej imieniem i nazwiskiem osoby przyjmowanej oraz numerem kwitu depozytowego, a następnie złożyć depozyt w magazynie depozytowym;

¹ Zarządzenie nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (Dz. Urz. KGP poz. 42, z późn. zm.), § 21.

7) udokumentować przyjęcie osoby do pomieszczenia w książce ewidencji osób i w książce przebiegu służby².

Osoba przyjmowana do pomieszczenia przekazuje do depozytu:

- a) środki płatnicze i przedmioty wartościowe, w szczególności obrączkę, sygnet, pierścionek i zegarek,
- b) dokumenty tożsamości, środki łączności oraz urządzenia techniczne służące do rejestrowania i odtwierdzania informacji,
- c) przedmioty, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w pomieszczeniu, w szczególności przedmioty posiadające ostre krawędzie lub zakończenie, środki służące do obezwładniania, dopuszczone do obrotu produkty lecznicze oraz alkohol, a także sznurowadła, pasek, szalik oraz zapalki i zapalniczkę, inne przedmioty, których wymiary lub ilość naruszają ustalony porządek bądź bezpieczeństwo pobytu w pomieszczeniu.

Przedmioty, o których mowa powyżej, wpisuje się z oznaczeniem cech indywidualnych do kwitu depozytowego. Kwit depozytowy podpisuje osoba przyjmowana do pomieszczenia oraz policjant, który zdeponował przedmioty w nim wyszczególnione³.

Zgodnie z § 5 ust. 2 Regulaminu pobytu w PDOZ⁴: „osobę przyjmowaną do pomieszczenia oraz w nim umieszczoną poddaje się szczegółowemu sprawdzeniu w celu odebrania rzeczy, o których mowa w ust. 1 pkt 2. Sprawdzenia tej osoby oraz odzieży na niej w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności dokonuje w miarę możliwości policjant tej samej płci”. Użyte w regulaminie sformułowanie *odzieży na niej* wskazuje, że funkcjonariusz Policji jest uprawniony do dokonywania czynności bez pozostawienia zatrzymanego w samej bieliźnie. Praktyka stosowana w wizytowanych PDOZ wykracza jednak poza ramy tej czynności.

Przedstawiciele KMP (Krajowego Mechanizmu Prewencji) rekomendują więc odstąpienie od sprawdzenia polegającego na pozostawieniu zatrzymanego w samej bieliźnie. Za niedopuszczalne należy także uznać dokonywanie szczegółowego sprawdzenia osoby zatrzymanej w monitorowanym pomieszczeniu. W ocenie wizytujących narusza to godność osoby zatrzymanej i praktyka ta powinna zostać jak najszybciej wyeliminowana. Warto też odnieść się do podstawy prawnej omawianej czynności, która – jak wskazano wyżej – dopuszcza sprawdzenie osoby oraz odzieży na niej „w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności” (z § 5 ust. 2 Regulaminu pobytu w PDOZ). **Z uwagi na powyższe przedstawiciele KMP zalecają dokonywanie sprawdzenia osoby zatrzymanej w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności.** Przedstawiciele KMP dostrzegają również problem systemowy braku regulacji ustawowych dotyczących tego, jaki może być zakres tzw. szczegółowego sprawdzenia osoby zatrzymanej. Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił w dniu 29 sierpnia 2014 r. do Trybunału Konstytucyjnego (sygn. K 17/14) w sprawie zbadania zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) wielu przepisów dających służbom (Policji, Żandarmerii Wojskowej itd.) możliwość dokonywania przeszukania czy też kontroli osobistych bez zdefiniowania tych czynności (określenia sposobu ich wykonania) i umożliwienia ich zażalenia. Problem ten stał się również przedmiotem wystąpienia generalnego Zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich skierowanego w dniu 22 grudnia 2014 r. do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich Policja powinna być uprawniona do wykonywania szczegółowych kontroli/sprawdzenia celem odebrania przedmiotów potencjalnie niebezpiecznych. Nie

² Tamże, § 16.

³ Załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb – dalej: regulamin (Dz. U. poz. 638, z późn. zm.).

⁴ Tamże.

może się to jednak odbywać bez właściwej, z punktu widzenia standardu konstytucyjnego, podstawy prawnej. Należy wskazać, iż w odpowiedzi z dnia 2 kwietnia 2015 r. Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych podzielił pogląd RPO, wskazując, iż czynność sprawdzenia szczegółowego powinna być uregulowana w ustawie. Powyższa kwestia w dalszym ciągu jest monitorowana przez Rzecznika Praw Obywatelskich⁵.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2399) w art. 15 w ust. 1 dodany został m.in. pkt 9b dotyczący znalezienia i odebrania przedmiotów, których użycie ze względu na ich właściwości może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa przeprowadzonych czynności osób:

- doprowadzanych przez Policję na polecenie lub zarządzenie uprawnionego organu lub w związku z realizacją czynności określonych przepisami prawa lub osób w stanie nietrzeźwości doprowadzanych przez Policję w celu wytrzeźwienia do siedziby jednostki organizacyjnej Policji lub innego miejsca określonego przepisami prawa lub wskazanego przez uprawniony organ, na polecenie lub zarządzenie którego dokonuje się doprowadzenia, w tym osób doprowadzanych umieszczonych w jednostkach organizacyjnych Policji w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia,
- zatrzymywanych w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2–3, osób zatrzymanych, przyjmowanych do jednostek organizacyjnych Policji do pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych lub policyjnych izb dziecka lub umieszczanych w tych pomieszczeniach,
- pozbawionych wolności, w tym przebywających w zakładach karnych, aresztach śledczych, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, policyjnych izbach dziecka lub innych ośrodkach dla nieletnich, a także osób skazanych lub tymczasowo aresztowanych przekazywanych na podstawie umów międzynarodowych, podczas wykonywania w stosunku do tych osób przez Policję, na polecenie sądu lub prokuratora, czynności polegających na przemieszczaniu tych osób w związku z wykonywaniem czynności procesowych lub innych czynności określonych przez sąd lub prokuratora.

Sprawdzenie prewencyjne, o którym mowa w artykule 15g ustawy o Policji, polega na manualnym sprawdzeniu osoby, zawartości jej odzieży oraz przedmiotów znajdujących się na jej ciele lub przez nią posiadanych, sprawdzeniu za pomocą środków technicznych niezbędnych do wykrywania materiałów i urządzeń niebezpiecznych lub których posiadanie jest zabronione, w szczególności broni, materiałów wybuchowych, środków odurzających, substancji psychotropowych i ich prekursorów, sprawdzeniu biochemicznym, lub z wykorzystaniem psa służbowego w zakresie niezbędnym do realizacji celu podejmowanych czynności w danych okolicznościach oraz w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której czynności są wykonywane.

W stosunku do osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 lit. a, osób doprowadzonych w związku z realizacją czynności określonych przepisami prawa lub osób doprowadzanych przez Policję w celu wytrzeźwienia, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 lit. b tiret pierwsze, zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, dokonuje się kontroli osobistej na zasadach i w sposób określony w art. 15d.

W stosunku do osób zatrzymanych, doprowadzanych lub konwojowanych, sprawdzenie prewencyjne, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9, może polegać również na:

- 1) żądaniu zdjęcia przez osobę odzieży i obuwia,
- 2) zdjęciu osobie odzieży i obuwia w przypadku niewykonania żądania, o którym mowa w pkt 1,

⁵ Raport przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Busku-Zdroju w roku 2016, Warszawa 2016, s. 6–7.

- 3) dokonaniu oględzin ciała tych osób oraz sprawdzeniu zdjętej odzieży i obuwia, w tym z wykorzystaniem środków, o których mowa w ust. 1,
- 4) żądaniu wydania oraz oddania do depozytu lub w celu zajęcia lub zabezpieczenia:
 - a) środków płatniczych i przedmiotów wartościowych, dokumentów tożsamości, środków łączności oraz urządzeń technicznych służących do rejestrowania i odtwarzania informacji,
 - b) przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa osoby poddanej sprawdzeniu prewencyjnemu lub innych osób albo bezpieczeństwa przeprowadzanych czynności, w tym broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia lub przedmiotów mogących stanowić dowód w postępowaniu prowadzonym w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, lub podlegających przepadkowi,
 - c) przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa osoby znajdującej się w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w pokoju przejściowym, w tymczasowym pomieszczeniu przejściowym lub w policyjnej izbie dziecka, w szczególności przedmiotów posiadających ostre krawędzie lub zakończenie, środków służących do obezwładniania, dopuszczonych do obrotu produktów leczniczych, produktów zawierających alkohol, sznurowadeł, pasków, szalików, zapalek, zapalniczek lub innych przedmiotów, których wymiary lub ilość naruszają ustalony porządek bądź bezpieczeństwo pobytu w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w pokoju przejściowym, w tymczasowym pomieszczeniu przejściowym lub w policyjnej izbie dziecka,
- 5) odebraniu przedmiotów, o których mowa w pkt 4, oraz ich przyjęciu do depozytu, zabezpieczeniu lub zajęciu – w szczególności gdy czynności te przeprowadza się w przypadku zatrzymywania osoby zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2–3, umieszczania osoby w jednostce organizacyjnej Policji w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w pokoju przejściowym, w tymczasowym pomieszczeniu przejściowym lub w policyjnej izbie dziecka, przejmowania osoby w związku z wykonywanymi czynnościami przez Policję, a także po zakończeniu widzenia lub innej czynności związanej z kontaktem osoby zatrzymanej, konwojowanej lub doprowadzonej z innymi osobami lub po każdorazowej utracie kontaktu wzrokowego z osobą konwojowaną lub doprowadzaną.

Czynności, o których mowa w ust. 3 pkt 1–3, wykonuje się w sposób umożliwiający osobie pozostawienie części odzieży na ciele, a po sprawdzeniu zdjętej odzieży – jej włożenie przed zdjęciem pozostałej niesprawdzonej części odzieży oraz w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności.

Do sprawdzenia prewencyjnego, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9, przepisy art. 15d ust. 5, 6 i 14 stosuje się odpowiednio.

W przypadku gdy w toku sprawdzenia prewencyjnego osób zatrzymanych, doprowadzonych lub konwojowanych, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 lit. b, ujawniono broń lub przedmioty, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5, sprawdzenie to traktuje się jako kontrolę osobistą oraz stosuje się odpowiednio przepisy art. 15d.

Osobie, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 lit. b:

- 1) umieszczonej w jednostce organizacyjnej Policji w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, w pokoju przejściowym, w tymczasowym pomieszczeniu przejściowym lub w policyjnej izbie dziecka, która ukończyła 18 lat i upoważniła pisemnie wskazaną przez siebie osobę do odbioru przedmiotów w miejscu ich zdeponowania, umożliwia się rozporządzanie przekazanymi do depozytu przedmiotami, o których mowa w ust. 3 pkt 4 lit. a i c, z wyjątkiem przekazania tych przedmiotów osobie zatrzymanej, osobie konwojowanej lub doprowadzanej oraz korzystania z tych przedmiotów i ich posiadania przez te osoby, a także z wyjątkiem przedmiotów, które zostały zatrzymane lub zajęte w drodze zabezpieczenia bądź egzekucji administracyjnej;

2) zwalnianej z pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia z pokoju przejściowego, z tymczasowego pomieszczenia przejściowego lub z policyjnej izby dziecka wydaje się przedmioty przyjęte do depozytu, z wyjątkiem przedmiotów, które zostały zatrzymane lub zajęte w drodze zabezpieczenia, podlegających przepadkowi bądź egzekucji administracyjnej.

W przypadku zwalniania osoby z pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, z pokoju przejściowego, z tymczasowego pomieszczenia przejściowego lub z policyjnej izby dziecka w celu jej przekazania do wykonania czynności procesowych lub innych czynności określonych przez sąd lub prokuratora, środki, dokumenty tożsamości, urządzenia techniczne i przedmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 4 lit. a i c, z wyjątkiem sznurowadeł, paska i szalika, przejmuje na czas doprowadzenia lub konwoju policjant realizujący doprowadzenie lub konwój⁶.

18 lipca 2019 r. ogłoszone zostały zmiany do rozporządzenia MSW z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. poz. 638, z późn. zm.). Przedmiotowe rozporządzenie zmieniające, które zaczęło obowiązywać od sierpnia 2019 r., uwzględnia czynność „sprawdzenia prewencyjnego”, jakiej poddana jest osoba przyjmowana do pomieszczenia i w niej umieszczana⁷.

⁶ Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw.

⁷ Załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 lipca 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2019 r. poz. 1341).

3. SPRAWDZENIE OSOBY W ZWIĄZKU Z JEJ WYDANIEM, PRZEKAZANIEM LUB ZWOLNIENIEM Z PDOZ

Policjant wydający osobę zatrzymaną jest zobowiązany w szczególności:

- 1) zażądać od przejmującego osobę zatrzymaną okazania legitymacji służbowej i sprawdzić zgodność danych w niej zawartych z danymi zawartymi w nakazie wydania;
- 2) sprawdzić czy osoba zatrzymana nie posiada przedmiotów, których posiadanie w pomieszczeniu jest zabronione;
- 3) przedłożyć do podpisu osobie przejmującej osobę zatrzymaną nakaz wydania osoby zatrzymanej;
- 4) odnotować w książce przebiegu służby i w książce ewidencji osób wydanie osoby zatrzymanej oraz jej powrót, a w nakazie wydania osoby zatrzymanej odnotować datę i godzinę powrotu tej osoby do pokoju lub pomieszczenia.

Policjant przekazujący osobę zatrzymaną, tymczasowo aresztowaną lub skazaną jest zobowiązany w szczególności:

- 1) zażądać od przejmującego osobę zatrzymaną okazania legitymacji służbowej i sprawdzić zgodność danych w niej zawartych z danymi zawartymi w nakazie przekazania osoby zatrzymanej, a od przejmującego osobę tymczasowo aresztowaną lub skazaną – zażądać legitymacji służbowej i innych dokumentów potwierdzających uprawnienie do przejęcia tej osoby;
- 2) sprawdzić, czy osoba zatrzymana, tymczasowo aresztowana lub skazana nie posiada przedmiotów, których posiadanie w pomieszczeniu jest zabronione;
- 3) przekazać za pokwitowaniem depozyt oraz:
 - a) zwrócić osobie zatrzymanej, tymczasowo aresztowanej lub skazanej przedmioty, których użycie nie stanowi zagrożenia dla życia lub zdrowia człowieka,
 - b) przekazać przejmującemu dokumenty tożsamości, środki płatnicze, przedmioty wartościowe, środki łączności oraz przedmioty, których użycie może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia człowieka podczas doprowadzenia lub konwoju;
- 4) odnotować w kwicie depozytowym odmowę potwierdzenia odbioru depozytu przez osobę zatrzymaną, tymczasowo aresztowaną lub skazaną, a następnie przedłożyć kwit depozytowy do podpisu przejmującemu osobę zatrzymaną, tymczasowo aresztowaną lub skazaną w celu potwierdzenia zwrotu depozytu;
- 5) odnotować w książce przebiegu służby i w książce ewidencji osób przekazanie osoby zatrzymanej, tymczasowo aresztowanej lub skazanej.

Policjant zwalnający osobę zatrzymaną jest zobowiązany w szczególności:

- 1) sprawdzić, czy nie posiada ona przedmiotów, których posiadanie w pomieszczeniu jest zabronione;
- 2) zwrócić osobie zatrzymanej za pokwitowaniem depozyt oraz przedłożyć jej do podpisu kwit depozytowy;
- 3) odnotować w kwicie depozytowym odmowę potwierdzenia odbioru depozytu przez osobę zatrzymaną, a następnie w celu potwierdzenia zwrotu depozytu przedłożyć kwit depozytowy do podpisu osobie, w obecności której nastąpiła odmowa;
- 4) odnotować zwolnienie osoby zatrzymanej w książce przebiegu służby, podając przyczynę zwolnienia, oraz w książce ewidencji osób, podając datę i godzinę zwolnienia⁸.

⁸ Zarządzenie nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r., § 17–19.

4.

SPRAWDZENIE OSOBY W INNYCH OKOLICZNOŚCIACH UZASADNIONYCH WZGLĘDAMI BEZPIECZEŃSTWA

Dyżurny zmiany, policjant pełniący służbę w pomieszczeniu, jest zobowiązany sprawdzić osobę zatrzymaną, doprowadzoną w celu wytrzeźwienia, skazaną lub tymczasowo aresztowaną również w innych okolicznościach, m.in. po opuszczeniu przez nią pokoju i po powrocie do niego, przed przeniesieniem jej do innego pokoju, w przypadku zaginięcia elementu wyposażenia pomieszczenia oraz w innych sytuacjach uzasadnionych okolicznościami oraz względami bezpieczeństwa⁹.

Wejścia i wyjścia pomieszczeń i oddziałów oraz drzwi do pokoi powinny być zamknięte na klucz, a otwierane tylko w razie uzasadnionej potrzeby, na czas niezbędny do wykonania zadań służbowych. W tym samym czasie nie otwiera się więcej niż jednych drzwi.

Każdorazowo przed otwarciem drzwi pokoju, w którym przebywa osoba umieszczona w pomieszczeniu, policjant jest zobowiązany sprawdzić przez wizjer jej zachowanie.

W pokoju, w którym przebywa osoba tymczasowo aresztowana, skazana lub zatrzymana w związku z popełnieniem lub podejrzeniem popełnienia przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwa ze szczególnym okrucieństwem, przestępstwa z użyciem broni palnej lub materiałów wybuchowych, przestępstwa udziału w zorganizowanej grupie przestępczej o charakterze zbrojnym, przestępstwa o charakterze terrorystycznym, lub osoba, która przejawia agresję wobec otoczenia, zdradza zamiar dokonania zamachu na zdrowie lub życie człowieka lub zamiar ucieczki, może znajdować się w stanie apatii (zwana dalej „osobą wymagającą szczególnego nadzoru”), otworenie drzwi wraz ze zwolnieniem łańcucha zabezpieczającego następuje w obecności innego policjanta, po uprzednim powiadomieniu dyżurnego zmiany lub dyżurnego jednostki.

Dyżurny jednostki lub policjant wyznaczony przez kierownika jednostki przechowuje klucze do zamków drzwi i krat, wejść do pomieszczenia i wyjść z niego oraz otwiera i zamyka drzwi i kraty zgodnie z umownymi sygnałami, przekazywanymi przez policjantów pełniących służbę w pomieszczeniu. Klucze w pomieszczeniu, w którym funkcjonuje więcej niż jeden oddział, mogą być przechowywane w pokoju dyżurnego zmiany, pod warunkiem że jego pokój oddzielony jest stalową kratą od pokoi osób umieszczonych w pomieszczeniu.

Zabrania się przekazywania kluczy osobom nieuprawnionym, pozostawiania ich bez nadzoru lub w zamkach drzwi lub krat. Policjant pełniący służbę na oddziale jest zobowiązany kontrolować zachowanie osób umieszczonych w pomieszczeniu na bieżąco, przez wizjer drzwi pokoju.

Decyzje o objęciu z innych przyczyn szczególnym nadzorem osoby umieszczonej w pomieszczeniu może podjąć policjant pełniący służbę w pomieszczeniu, dyżurny zmiany, dyżurny jednostki, kierownik komórki organizacyjnej Policji, do którego dyspozycji osoba pozostaje, kierownik jednostki lub policjant przez niego wyznaczony. Objęcie szczególnym nadzorem odnotowuje się w książce ewidencji osób

⁹ Zarządzenie nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r., § 21.

umieszczonych w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, zwanej dalej „książką ewidencji osób”. W książce przebiegu służby odnotowuje się przyczynę objęcia osoby szczególnym nadzorem oraz stopień, imię i nazwisko policjanta, który podjął decyzję o objęciu szczególnym nadzorem. Kontrole oraz zachowanie osób umieszczonych w pomieszczeniu odnotowuje się w książce przebiegu służby.

Policjant pełniący służbę w pomieszczeniu może umożliwić przebywanie poza pokojem osoby umieszczonej w pomieszczeniu jedynie w uzasadnionych przypadkach oraz gdy poza pokojami nie przebywa inna taka osoba. W trakcie przebywania osoby poza pokojem policjant jest obowiązany zapewnić stałą jej nadzór.

Policjant pełniący służbę w pomieszczeniu może umożliwić przebywanie poza pokojem więcej niż jednej osoby umieszczonej w pomieszczeniu, jeżeli zapewniony jest indywidualny nadzór nad każdą osobą przebywającą poza pokojem. Przebywanie poza pokojem osoby umieszczonej w pomieszczeniu odnotowuje się w książce przebiegu służby¹⁰.

W godzinach od 22.00 do 6.00 otworzenie drzwi wraz ze zwolnieniem łańcucha zabezpieczającego następuje w obecności innego policjanta, po uprzednim powiadomieniu dyżurnego zmiany lub dyżurnego jednostki.

W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia osoby przebywającej w pokoju oraz pod warunkiem uprzedniego uruchomienia instalacji alarmowej do otworzenia drzwi tego pokoju wraz ze zwolnieniem łańcucha zabezpieczającego nie wymaga się obecności innego policjanta oraz uprzedniego powiadomienia dyżurnego zmiany lub dyżurnego jednostki.

Kontrola zachowania osób umieszczonych w pomieszczeniu przez wizjer drzwi pokoju odbywa się nie rzadziej niż co 30 minut, a w stosunku do osoby wymagającej szczególnego nadzoru – nie rzadziej niż co 15 minut. W przypadku gdy do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa osób umieszczonych w pokoju wykorzystywane są działające w systemie całodobowym urządzenia monitorujące, służące do obserwowania i rejestrowania obrazu, kontrola zachowania osób umieszczonych w pomieszczeniu przez wizjer drzwi pokoju odbywa się nie rzadziej niż co 60 minut, a w stosunku do osoby wymagającej szczególnego nadzoru – nie rzadziej niż co 30 minut.

W przypadku sprawdzenia funkcji życiowych, takich jak tętno i oddech, osoby w stanie nietrzeźwości niedającej wyraźnych oznak życia policjant pełniący służbę w pomieszczeniu wykonuje tę czynność na bieżąco, nie rzadziej niż co 60 minut. W godzinach od 22.00 do 06.00 otworzenie drzwi wraz ze zwolnieniem łańcucha zabezpieczającego następuje po uprzednim powiadomieniu dyżurnego zmiany lub dyżurnego jednostki¹¹.

¹⁰ Zarządzenie nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r., § 10–13.

¹¹ Zarządzenie nr 13 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 kwietnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (Dz. Urz. KGP poz. 33, z późn. zm.), § 10–12.

5.

WYKAZ MIEJSC I RODZAJÓW UJAWNIONYCH PRZEDMIOTÓW PRZY OSOBACH UMIESZCZANYCH W PDOZ

Z praktyki wykonywania zadań związanych z pełnieniem służby w policyjnych miejscach prawnej izolacji wynika, że zdarzają się przypadki ukrywania przez osoby umieszczane w PDOZ niebezpiecznych przedmiotów mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia, zarówno ich samych, jak też innych osób. Przedmioty te są ukrywane zarówno w odzieży, jak też na ciele, w tym również w miejscach intymnych. Sprawdzenie osoby ręcznym detektorem metali nie zawsze przynosi oczekiwany rezultat, ponieważ małe, często wykonane ze stopów różnych metali elementy nie są sygnalizowane przez urządzenie.

Dokonana w tym zakresie analiza pozwoliła na przygotowanie poniższego zestawienia ze wskazaniem miejsc i rodzajów ujawnionych przedmiotów:

I. PRZEDMIOTY UKRYTE W MIEJSCACH INTYMNYCH:

1) w odbycie:

- opakowany nożyk wymienny do cięcia papieru,
- telefon komórkowy,
- zapalniczka,
- szklana rurka z suszem roślinnym,
- substancje psychotropowe zamknięte w woreczkach strunowych;

2) w pochwie:

- tabletki psychotropowe,
- żyletka,
- woreczek foliowy dodatkowo umieszczony w jednorazowej rękawiczce lateksowej;

3) pod męskim przyrodzeniem:

- zapalniczka,
- mała szklana buteleczka z alkoholem;

4) wkład od długopisu ukryty w penisie;

5) scyzoryk ukryty pomiędzy pośladkami;

6) ostrze żyletki ukryte pomiędzy pośladkami;

7) zapalniczka ukryta pod piersią kobiety.

II. PRZEDMIOTY UKRYTE W INNYCH CZĘŚCIACH CIAŁA:

1) przedmioty ukryte w ustach:

- skalpel chirurgiczny,
- fragment ostrza jednorazowej maszynki do golenia,
- drut,

- kawałek żyłki w uzębieniu,
- woreczek strunowy z zawartością suszu pod językiem;
- 2) **substancje odurzające ukryte pod fałdą brzuszną u osoby otyłej;**
- 3) **spinacz biurowy ukryty we włosach kobiety;**
- 4) **metalowy drut, którym owinięta była klatka piersiowa oraz genitalia;**
- 5) **połowa żyłki przyklejona do nieogolonej pachy;**
- 6) **woreczek foliowy z zawartością białego proszku ukryty pod pachą;**
- 7) **blister tabletek przyklejony do wewnętrznej strony stopy;**
- 8) **papierek z zawartością białego proszku ukryty między palcami stopy.**

III. PRZEDMIOTY UKRYTE W BIELIŹNIE:

1) w majtkach:

- scyzoryk,
- mała waga elektroniczna,
- telefon komórkowy ukryty w miejscu męskiego przyrodzenia,
- woreczek strunowy z zawartością ukryty w okolicach męskiego przyrodzenia,
- narkotyki znajdujące się w torebce przymocowanej do wewnętrznej strony slipów;

2) pod gumką majtek:

- ostrze maszynki od maszynki jednorazowej,
- metalowe szpilki,
- składany nóż;

3) folia aluminiowa z zawartością białych kryształków;

4) klucz ukryty przez kobietę w bieleźnie od strony waginy;

5) nożyk ukryty przez kobietę w podpasce;

6) żyłka ukryta w staniku.

IV. PRZEDMIOTY UKRYTE W ODZIEŻY:

1) połowa żyłki ukryta w skórzanym pasku;

2) połowa żyłki ukryta w języku buta;

3) żyłka ukryta wewnątrz czapki z daszkiem;

4) strzykawka ukryta w skarpetce;

5) zapalniczka ukryta w skarpetce;

6) skalpel chirurgiczny ukryty w kieszeni spodni znajdującej się wewnątrz drugiej kieszeni;

7) nóż ukryty pod ubraniem w spodniach na wysokości paska;

8) przedmioty ukryte w odzieży wierzchniej:

- gwóźdź ciesielski,
- nóż myśliwski;

9) przedmioty ukryte w specjalnych zaszewkach wykonanych w różnych częściach garderoby:

- pilniki,
- obcinaki do paznokci, zapalniczki¹².

Kwestia sprawdzenia osoby w PDOZ jest w ciągłym zainteresowaniu instytucji stojących na straży praw człowieka, m.in. przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji. Rzecznik Praw Obywatelskich

¹² Informacja dotycząca przedmiotów mogących stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia, ujawnionych podczas czynności sprawdzenia osób konwojowanych i doprowadzanych oraz umieszczanych w policyjnych miejscach prawnej izolacji, Wydział Konwojowy Biura Prewencji KGP, Warszawa, luty 2017.

w swoich wystąpieniach podziela konieczność zagwarantowania bezpieczeństwa zarówno osobom zatrzymanym, jak i funkcjonariuszom Policji, niemniej jednak w jego ocenie tak daleko idąca ingerencja w prawo do prywatności nie może odbywać się bez właściwych w świetle Konstytucji RP regulacji prawnych.

Policja podjęła już działania zmierzające do uregulowania przedmiotowej kwestii na poziomie ustawowym, wyrazem tego jest podpisanie w dniu 20 grudnia 2018 r. przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, która została opublikowana w dniu 21 grudnia 2018 r. (Dz. U. poz. 2399). Policjanci w ramach realizowanych czynności służbowych od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy o Policji mają prawo dokonywania sprawdzenia prewencyjnego na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy o Policji w celu: (.....)

b) znalezienia i odebrania przedmiotów, których użycie ze względu na ich właściwości może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa przeprowadzonych czynności osób:

(...)

- zatrzymanych w przypadkach określonych w art. 15 ust. 1 pkt 2–3 ustawy o Policji, osób zatrzymanych, przyjmowanych do jednostek organizacyjnych Policji do pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych lub policyjnych izb dziecka lub umieszczanych w tych pomieszczeniach (....).

W art. 15g ustawy o Policji opisany został sposób dokonywania sprawdzenia prewencyjnego.

6.

KONTROLA POMIESZCZEŃ W PDOZ

Policjant pełniący służbę w pomieszczeniu lub pracownik zobowiązany jest do przeglądu wyposażenia pomieszczenia oraz poprawności działania znajdujących się w nim urządzeń, w tym urządzeń wpływających na poziom bezpieczeństwa osób przebywających w pomieszczeniu. Przegląd przeprowadza się podczas każdej zmiany służby oraz w innych przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa. Przegląd polega na sprawdzeniu stanu siatek, krat, okien, drzwi, podłóg, ścian, sufitów, oświetlenia, instalacji przyzywowej lub alarmowej i pozostałego wyposażenia pomieszczenia w celu stwierdzenia, czy nie noszą one oznak uszkodzeń lub zmian wskazujących na przygotowywanie ucieczki lub zamachu. W przypadku ujawnienia uszkodzeń lub zmian, o których mowa wyżej, policjant pełniący służbę w pomieszczeniu lub pracownik zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić kierownika jednostki lub wyznaczonego przez niego policjanta albo dyżurnego jednostki w celu wyłączenia z użytkowania tej części pomieszczenia, w której ujawniono uszkodzenia lub zmiany, do czasu ich usunięcia. W przypadku zaginięcia przedmiotów stanowiących wyposażenie pomieszczenia policjant pełniący służbę w pomieszczeniu zobowiązany jest do niezwłocznego sprawdzenia osób w nim umieszczonych, przeprowadzenia szczegółowego przeglądu pomieszczenia oraz przedsięwzięcia czynności mających na celu odnalezienie zaginionych przedmiotów. Jeżeli w pokoju przebywa osoba skazana, tymczasowo aresztowana, zatrzymana lub doprowadzona w celu wytrzeźwienia, przegląd, o którym mowa, przeprowadza policjant. Wykonanie ww. czynności należy odnotować w książce przebiegu służby¹³.

¹³ Zarządzenie nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r., § 22.

BIBLIOGRAFIA

Literatura

- Informacja dotycząca przedmiotów mogących stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia, ujawnionych podczas czynności sprawdzenia osób konwojowanych i doprowadzanych oraz umieszczanych w policyjnych miejscach prawnej izolacji*, Wydział Konwojowy Biura Prewencji KGP, Warszawa, luty 2017.
- Raport przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Busku-Zdroju w roku 2016*, Warszawa 2016, s. 6–7.

Akty prawne

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2399).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. poz. 638, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. poz. 279).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 maja 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2017 r. poz. 988).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. poz. 1341).

Zarządzenie nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (Dz. Urz. KGP poz. 42, z późn. zm.).

Zarządzenie nr 13 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 kwietnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (Dz. Urz. KGP poz. 33).

WYKAZ TYTUŁÓW WYDAWANYCH W SERII „MATERIAŁY DYDAKTYCZNE”

2009 r.

1. **M. Pilaciński**, *Materiały szkoleniowe dotyczące podstaw wiedzy z zakresu technologii oświetleniowej*
2. **ZTO CSP**, *Skrypt dla słuchaczy kursu specjalistycznego dla policjantów służby kryminalnej w komórkach techniki operacyjnej z zakresu prowadzenia obserwacji pieszej (poufne)*
3. **M. Pokrzywa**, *Wybrane aspekty prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach o uprowadzenie małoletniego określonych w art. 211 k.k.*
4. **T. Maczuga**, *Taktyka i techniki interwencji. Zestaw zadań dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego*
5. **A. Grygutis, P. Sobiech, A. Wilisowski**, *Prowadzenie działań pościgowych przez Policję (SP w Katowicach)*
6. **P. Sielecki, P. Sobiech, D. Pluta**, *Broń palna (SP w Katowicach)*
7. **S. Liszkiewicz**, *Przeszukanie i czynności zbliżone do przeszukania*

2010 r.

8. **P. Górnik, J. Kaleta**, *Postępowanie mandatowe za wykroczenia skarbowe (SP w Katowicach)*
9. **J. Sterczewski, K. Fojcik**, *Strzelba gładkolufowa SDASS Imperator kal. 12/76 – wyd. II (SP w Katowicach)*
10. **S. Korecki**, *Postępowanie w sprawach nieletnich – cz. II (SP w Katowicach)*
11. **R. Maj, J. Zając**, *Zasady wypełniania meldunku informacyjnego*
12. **M. Bondel**, *Ogumienie. Podstawowe zagadnienia*
13. **H. Purzyńska**, *Sprawdzanie osób, pojazdów, dokumentów, rzeczy w KSIP. Ćwiczenia dla słuchaczy*
14. **A. Lazur (red.)**, *Kazusy z prawa karnego materialnego. Suplement – rozwiązania kasusów*
15. **W. Radecki, M. Śrubka**, *Przyjęcie informacji o przestępstwie i przesłuchanie świadka*
16. **D. Boruszewski, R. Kobryś**, *Kontrola transportu drogowego. Pojazdy nienormatywne – szczegółowe regulacje prawne (stan prawny na 31.01.2010 r.)*
17. **J. Misiak**, *Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielanie pomocy i asysty*
18. **W. Łabuz**, *Przeszukanie osoby, pomieszczeń i rzeczy*
19. **R. Maj, J. Zając (red.)**, *Poszukiwanie osób i rzeczy oraz ujawnienia sprawców przestępstw w ramach wybranych czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno-porządkowych*
20. **D. Baj, T. Fećki, T. Grochowski, W. Halicki**, *Część szczególna prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń*
21. **R. Kobryś, A. Sałkowska**, *Zatrzymanie pojazdu do kontroli. Zakres podstawowy*
22. **P. Górnik**, *Podstawy prawne funkcjonowania oraz zadania straży gminnych (SP w Katowicach)*
23. **W. Jasińska, V. Grudzień**, *Postępowanie nakazowe a wnioski oskarżyciela o skazanie bez przeprowadzania rozprawy (SP w Katowicach)*
24. **A. Lazur**, *Przepisy karne wybranych ustaw szczególnych*
25. **J. Wróbel, A. Chechelski**, *Współdziałanie Policji z wybranymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny (SP w Katowicach)*
26. **T. Stechnij, P. Wąsiel**, *Szkolenie strzeleckie – zbiór podstawowych materiałów pomocniczych dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego (SP w Katowicach)*
27. **M. Szlauer**, *Zjawisko przemocy domowej wobec kobiet (SP w Katowicach)*
28. **A. Kłosek, J. Wróbel**, *Obowiązki policjanta pełniącego służbę w PDOZ (SP w Katowicach)*
29. **A. Kłosek, W. Kreihls**, *Udzielanie informacji środkom masowego przekazu (SP w Katowicach)*

30. **T. Sibiela**, *Sprawdzenie i weryfikacja numeru identyfikacyjnego pojazdu podczas kontroli drogowej* (SP w Katowicach)
31. **A. Cichy, T. Mreńca**, *Prawne aspekty bezpieczeństwa w sieci internetowej (wybrane zagadnienia)*. (SP w Katowicach)
32. **K. Bodzioch, D. Poważa**, *Postawy, stereotypy, wiedza i doświadczenie policjantów dzielnicowych na temat ofiar przemocy domowej na podstawie badań własnych* (SP w Katowicach)
33. **T. Maczuga, M. Milewski, W. Brzozowski**, *Wybrane elementy taktyki zatrzymania osób w pomieszczeniach*
34. **E. Ciborowska, T. Fęcki, E. Jakimiuk, D. Korolczuk**, *Część ogólna prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń oraz elementy wstępu do prawoznawstwa*
35. **A. Dubińska-Donder, R. Idzikowski, M. Lis-Walewska**, *Wykonywanie czynności w sprawach o wykroczenia*

2011 r.

36. **R. Maj, J. Zając**, *Przestępstwa komputerowe*
37. **L. Dyduch**, *Policja a straż gminna (miejska) – realizacja uprawnień oraz stosowanie przez strażników gminnych (miejskich) środków przymusu bezpośredniego i broni palnej bojowej*
38. **R. Kobryś, R. Kuchar**, *Zasady ogólne stosowania urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wyciąg z przepisów*
39. **M. Bogusz, I. Bogusz**, *Oględziny miejsca zdarzenia złożone pod względem organizacyjnym*
40. **A. Dyrda**, *Kontrola operacyjna. Wyciąg z aktów prawnych*
41. **T. Maczuga**, *Taktyka i techniki interwencji – zbiór materiałów szkoleniowych policji francuskiej*
42. **B. Kiliszek, W. Woźny**, *Rola i zadania dowódcy nieetatowej grupy rozpoznania minersko-pirotechnicznego na miejscu zdarzenia (poufne)*
43. **D. Szymanik**, *Badania techniczne pojazdów*
44. **L. Dyduch**, *Przygotowanie i dyslokacja służby patrolowej*
45. **R. Doliński, A. Gierak, J. Orłowski**, *Fotoradary*
46. **L. Dyduch**, *Wybrane przepisy prawne regulujące pracę spottersa*
47. **R. Socha, B. Kaczmarczyk**, *Wyspecjalizowane instytucje realizujące zadania na rzecz bezpieczeństwa. Cz. I – Formacje uzbrojone właściwe w sprawach bezpieczeństwa publicznego*
48. **G. Perz**, *Zasady zachowania się policjantów*
49. **R. Maj, J. Zając**, *Zasady wypełniania meldunku informacyjnego. Wydanie zaktualizowane i uzupełnione*
50. **J. Misiak**, *Przestępstwo a wykroczenie. Analiza porównawcza*
51. **Ł. Długolecki**, *Nowoczesne systemy nawigacyjne wykorzystywane w służbie patrolowej na wodach*
52. **J. Przasnyski, R. Rozenek**, *Bezpieczeństwo i zagrożenia podczas pokonywania zakrętów na drodze*
53. **K. Bakalarczyk-Burakowska, P. Haraś, R. Lewandowski**, *Ustalanie sprawców przestępstw popełnianych za pośrednictwem Internetu*
54. **M. Wziątek, A. Przybylik**, *Tresura psów służbowych. Ćwiczenia obrończe*
55. **W. Różycki**, *Podstawowe zabiegi resuscytacji wobec tonących*
56. **K. Bakalarczyk-Burakowska, P. Haraś, R. Lewandowski**, *Cyberprzemoc*
57. **M. Król**, *Konwoje i doprowadzenia osób*
58. **K. Szczepaty, K. Mikosza, T. Midro**, *Chemiczne środki obездwładniające stosowane przez polską Policję. Część I*
59. **G. Wiorowski, K. Lubryczyński**, *Tresura psów służbowych. Tropienie śladów ludzkich*
60. **L. Dyduch**, *Taktyka interwencji policyjnych wobec wybranych kategorii osób*

2012 r.

61. **A. Walasek**, *Tresura psów służbowych. Postuśzerstwo ogólne*
62. **K. Bakalarczyk-Burakowska, P. Haraś, R. Lewandowski**, *Praktyczne wykorzystanie Systemu Poszukiwawczego Policji*
63. **Ł. Szwejkowski**, *Przestępstwa z nienawiści. Wybrane zagadnienia*
64. **Z. Mikulski**, *Motocyklowa asysta honorowa*

65. **A. Cholewski**, *Sposoby sprawdzania obiektów pod względem bezpieczeństwa minersko-pirotechnicznego*
66. **G. Leśniak, J. Kuźmiński, A. Wiśniewski**, *Kształtowanie ogólnej sprawności fizycznej w kontekście działań interwencyjnych funkcjonariuszy Policji*
67. **I. Kordas**, *Praktyczne aspekty pracy operacyjnej Policji. Tabele pomocnicze i załozenia do ćwiczeń*
68. **A. Przekaziński, R. Szczech**, *Czas pracy kierowców*
69. **K. Bakalarczyk-Burakowska, P. Haraś, R. Lewandowski**, *Kazusy dotyczące zagadnień informatycznych*
70. **G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych z zakresu prewencji na szkoleniu zawodowym podstawowym*
71. **D. Golicki, H. Kowalik**, *Budowa i działanie broni palnej krótkiej. Pytania i odpowiedzi*
72. **M. Prokopczyk, R. Ośka, M. Hańczuk**, *Tresura psów służbowych. Wyszukiwanie zapachów materiałów wybuchowych*
73. **M. Zbrzeźny, P. Mroczkowski, M. Bocian**, *Bezpieczeństwo podczas hamowania awaryjnego*
74. **M. Zbrzeźny, P. Mroczkowski, M. Bocian**, *Pozycja kierującego za kierownicą*
75. **D. Baj, D. Bober**, *Kary i środki karne na gruncie Kodeksu karnego i Kodeksu wykroczeń*
76. **D. Cyma-Końska**, *Interwencja policyjna wobec przemocy w rodzinie*
77. **K. Szerbaty, K. Mikosza, T. Midro**, *Chemiczne środki obezwładniające stosowane przez polską Policję. Część II*
78. **D. Chodziński**, *Pranie pieniędzy jako jedna z form działania zorganizowanych grup przestępczych*
79. **A. Rybicka-Nowek**, *Wybrane zagadnienia z zakresu praw człowieka. Poradnik dla nauczyciela policyjnego*
80. **J. Konieczny, B. Hajdacki**, *Pistolety maszynowe wykorzystywane w Policji*
81. **A. Walasek**, *Tresura psów służbowych. Psy do wyszukiwania zapachów narkotyków*
82. **S. Ronowicz, I. Bogusz, D. Śledziwski, W. Weremko**, *Podstawowe wiadomości z fotografii kryminalistycznej*

2013 r.

83. **M. Pilaciński, R. Szczech, D. Szymanik**, *Układy kierownicze pojazdów*
84. **I. Bogusz, M. Bogusz**, *Technika kryminalistyczna – ślady biologiczne*
85. **D. Bober, D. Baj**, *Odpowiedzialność dyscyplinarna policjanta*
86. **R. Kobryś**, *Potrącenie pieszego – wybrane zagadnienia z zakresu rekonstrukcji wypadku drogowego*
87. **Ł. Szwejkowski**, *Korupcja – wybrane zagadnienia*
88. **G. Jankowski**, *Etyka zawodowa policjanta w aspekcie wybranych przymiotów osobowych*
89. **M. Zbrzeźny, P. Mroczkowski, D. Kulikowski**, *Kierowanie ruchem drogowym*
90. **K. Mikosza**, *Rola i zadania Policji w zwalczaniu terroryzmu*
91. **R. Socha, M. Karpeta**, *Dziecko jako ofiara przemocy*
92. **D. Cyma-Końska**, *Zatrzymanie osoby jako środek przymusu*
93. **R. Maj**, *Poszukiwanie osób zaginionych oraz postępowanie w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości*
94. **M. Śrubka**, *Karnoprosesowe aspekty zabezpieczania mienia*
95. **M. Lis-Walewska, A. Mańko-Czajka**, *Środki oddziaływania wychowawczego stosowane wobec sprawcy wykroczenia*
96. **B. Krzemień**, *Resuscytacja krążeńiowo-oddechowa (Basic Life Support – BLS)*
97. **A. Pawłowski, J. Pośpiech**, *Podstawy interwencji policyjnych ze szczególnym uwzględnieniem zasad podejmowania czynności wobec osób z zaburzeniami psychicznymi oraz nosicieli wirusa HIV*
98. **K. Zalewski**, *Zdarzenia zakłócające prawidłowy przebieg służby w PDOZ*
99. **G. Perz**, *Wybrane zagadnienia historii Policji*
100. **D. Szymanik**, *Oświetlenie nowoczesnych samochodów a bezpieczeństwo jazdy w warunkach nocnych*
101. **G. Winnicki**, *Zacięcia broni palnej krótkiej*

102. **K. Zaranek**, *Oględziny pojazdu jednośladowego na przykładzie motocykla Honda CBX 750*
103. **D. Śledziwski**, *Dowód osobisty – zabezpieczenia stwierdzające autentyczność dokumentu*
104. **I. Bogusz**, *Dokumentacja fotograficzna z oględzin miejsca zdarzenia z uwzględnieniem makrofotografii i fotografii w świetle UV*
105. **W. Nienałtowski, R. Nienałtowski**, *Administracyjno-prawne aspekty wydawania pozwolenia na broń palną*
106. **S. Hołoweńko, Z. Jagielski, R. Szczech**, *Technika kierowania samochodem*
107. **D. Baj, D. Bober, J. Golał**, *Wybrane przestępstwa przeciwko mieniu – w świetle aktualnego orzecznictwa*
108. **G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych z zakresu prewencji szkolenia podstawowego zawodowego (stan prawny na 3.12.2013 r.)*
109. **M. Śrubka**, *Przesłuchanie świadka w procesie karnym*

2014 r.

110. **M. Walczuk, M. Bogusz, I. Bogusz**, *Ślady biologiczne – analiza mechanizmu powstawania plam krwi i możliwości jej wykorzystania w procesie wykryczym*
111. **M. Łojek, J. Setniewska**, *Wybrane akty wykonawcze z zakresu kontroli ruchu drogowego*
112. **P. Kreczmański, P. Pińczuk**, *Tresura psów służbowych. Szkolenie psów tropiących*
113. **M. Śrubka, B. Waszkiewicz**, *Postępowanie sprawdzające i postępowanie w niezbędnym zakresie (art. 307 i 308 kpk)*
114. **D. Boruszewski, M. Jackowski, S. Hołoweńko**, *Wymagane dokumenty podczas wykonywania przewozu drogowego*
115. **A. Rybicka, K. Winnicka**, *Legitymowanie osób transeksualnych*
116. **L. Dyduch, K. Świerczewski, W. Biedrzycki**, *Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez policjantów*
117. **A. Idzikowski**, *Szkolenie strzeleckie. Bezpieczeństwo – charakterystyka zagadnienia*
118. **A. Mańko-Czajka**, *Postępowanie przyspieszone w sprawach o wykroczenia*
119. **D. Cyma-Końska**, *Zatrzymanie osoby jako środek przymusu (wydanie II)*
120. **K. Bakalarczyk-Burakowska, R. Lewandowski, T. Siemianowski**, *Krajowy System Informacyjny Policji w teorii i praktyce. Ćwiczenia*
121. **S. Klimaszewski**, *Wybrane elementy postępowania w sprawach nieletnich – część I*
122. **M. Śrubka, B. Waszkiewicz**, *Świadek wykroczenia*
123. **S. Ronowicz**, *Fotografia kryminalistyczna. Przewodnik do prac praktycznych*
124. **W. Biedrzycki, K. Świerczewski**, *Charakterystyka funkcjonowania dzielnicowego w Policji*
125. **R. Nienałtowski**, *Wybrane przestępstwa i wykroczenia dotyczące broni palnej i amunicji*
126. **W. Weremko**, *Dokumentacja uzupełniająca z oględzin miejsca zdarzenia. Szkice i plany*
127. **D. Baj, D. Bober, J. Golał**, *Wybrane przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu – w świetle aktualnego orzecznictwa*

2015 r.

128. **M. Śrubka, D. Korolczuk, A. Przybylik**, *Policjant jako oskarżyciel publiczny w sprawach o wykroczenia*
129. **P. Chelber, P. Winnicki**, *Podstawy łączności w Policji*
130. **K. Bakalarczyk-Burakowska, R. Lewandowski, T. Siemianowski**, *Przygotowanie policjanta do wykorzystania przez Policję do robku prawnego Schengen*
131. **M. Śmiałek**, *Subkultury młodzieżowe w Polsce – wybrane zagadnienia*
132. **J. Misiak, J. Golał**, *Karne i administracyjne aspekty wprowadzenia do obrotu paliwa niespełniającego norm jakościowych. Wpływ wadliwego jakościowo paliwa na środowisko naturalne*
133. **R. Lewandowski, T. Siemianowski**, *Zastrzeżenie dokumentów tożsamości – System Dokumenty Zastrzeżone*

134. **M. Komosiński, A. Pawłowski, C. Suszyński**, *Zasady przyjmowania, przekazywania i zwalniania osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia*
135. **R. Rozenek**, *Wideorejestratory PolCam i Videorapid 2. Obsługa urządzeń*
136. **L. Dyduch**, *Bezpieczeństwo w czasie realizacji czynności i działań policyjnych*
137. **I. Bogusz, M. Bogusz**, *Ślady kryminalistyczne – dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego*
138. **A. Czekaj, R. Grabski**, *Obserwacja jako metoda pracy operacyjnej (poufne)*
139. **R. Grabski, A. Czekaj**, *Błędy występujące w obserwacji (poufne)*
140. **G. Sadowski, Z. Herbuś**, *Sposoby radzenia sobie ze stresem podczas prowadzenia obserwacji (poufne)*
141. **D. Baj, D. Bober, J. Golał**, *Wybrane przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego w świetle aktualnego orzecznictwa*
142. **R. Rozenek, J. Przasnyski, M. Gemza**, *Kwalifikacja zdarzeń drogowych oraz polecenia i sygnały wydawane przez policjanta na miejscu zdarzenia drogowego*
143. **M. Śrubka**, *Formy popełnienia przestępstwa*
144. **R. Idzikowski**, *Analiza wykroczenia z art. 86 i 87 kw*
145. **J. Golał**, *Wybrane przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości i wiarygodności dokumentów – z przykładami aktualnego orzecznictwa*
146. **M. Jackowski**, *Procedury postępowania policjanta przy wypadku z udziałem pojazdu przewożącego żywe zwierzęta*
147. **D. Cyma-Końska, R. Wójcik**, *Kontrola osobista a przeszukiwanie*
148. **L. Dyduch**, *Znaczenie odprawy do służby prewencyjnej*
149. **A. Twardo**, *Przyjmowanie i pobyt osób doprowadzonych do izb wytrzeźwień*

2016 r.

150. **R. Kobryś, R. Kuchar, J. Kozłowski**, *Zasady ogólne stosowania urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wyciąg z przepisów, wydanie II poprawione*
151. **Ł. Wilczak, W. Kucyk**, *Ogniowy sposób inicjowania wybuchu*
152. **A. Krajewska, D. Baj, R. Wróblewski**, *Immunitet dyplomatyczny – historia, zakres, obowiązywanie na gruncie prawa karnego i prawa wykroczeń*
- 153a. **G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych w zakresie służby prewencyjnej Policji. Część I*
- 153b. **G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych w zakresie służby prewencyjnej Policji. Część II*
154. **A. Twardo**, *Policyjne izby dziecka – zarys problematyki*
155. **K. Świerczewski**, *Wybrane zagadnienia dotyczące zatrzymania osób przez Policję*

2017 r.

156. **K. Bakalarczyk-Burakowska**, *Ochrona praw autorskich materiałów publikowanych w Internecie*
- 157a. **G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych w zakresie służby prewencyjnej Policji. Część I. Wydanie II uzupełnione*
- 157b. **G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych w zakresie służby prewencyjnej Policji. Część II. Wydanie II uzupełnione*
158. **E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu wstępu do prawoznawstwa oraz prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń*
159. **E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu przepisów karnych ustaw szczególnych*
160. **L. Dyduch**, *Korzystanie przez policjantów z pomocy określonych prawnie podmiotów podczas wykonywania obowiązków służbowych*
161. **R. Idzikowski**, *Instytucja świadka w procesie karnym*

- 162. E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu prawa karnego procesowego*
- 163. E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu wykonywania poleceń uprawnionych organów oraz udzielania pomocy i asysty*
- 164. E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu procesowego prawa wykroczeń*
- 165. W. Weremko**, *Dowód osobisty „wzór 2015” – zabezpieczenia* (opublikowane tylko w wersji elektronicznej)
- 166. M. Lis-Walewska, J. Golać**, *Wybrane wykroczenia i przestępstwa popełniane na wodach i terenach przywodnych*
- 167. T. Midro**, *Bezpieczeństwo imprez masowych*

2018 r.

- 168. M. Śmiałek**, *Mediacja w sprawach nieletnich (wybrane zagadnienia)*
- 169. M. Wawryn**, *Doprowadzenie osoby do wytrzeźwienia – uprawnienia i obowiązki policjanta*
- 170. J. Misiak, K. Smolarek**, *Wybrane aspekty instytucji świadka incognito*
- 171. K. Rejmer**, *Urowadzenie dla okupu – rys ogólny i aspekty prawne*
- 172. D. Golicki**, *Budowa i działanie broni palnej długiej. Pytania i odpowiedzi*
- 173. Z. Mikulski**, *Rodzaje i sposoby oznaczeń umożliwiających identyfikację pojazdu*
- 174. E. Jakimiuk**, *Część szczególna materialnego prawa wykroczeń – przewodnik i ćwiczenia*
- 175. L. Dyduch**, *Wybrane aspekty taktyki interwencji policyjnych – cz. I. Bezpieczeństwo*
- 176. R. Nienałtowski**, *Organizacja i zasady funkcjonowania Przyjaznego Pokoju Przestłuchań Dzieci*
- 177. E. Jakimiuk**, *Elementy wstępu do prawoznawstwa oraz część prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń – przewodnik i ćwiczenia*
- 178. D. Chęsy, L. Dyduch**, *Żebractwo jako zjawisko patologii społecznej*
- 179. M. Wysocka**, *Ustawowe znamiona wybranych wykroczeń przeciwko mieniu – tablice poglądowe z komentarzem*

2019 r.

- 180. K. Świerczewski**, *Wybrane zagadnienia dotyczące doprowadzeń osób przez Policję – przepisy prawne*
- 181. J. Kuźmiński**, *Współdziałanie patrolu dwuosobowego podczas zatrzymania niebezpiecznej osoby poruszającej się pojazdem. Wybrane przepisy prawne*
- 182. K. Puławska, M. Komosiński**, *Zasadność legitymowania osób*
- 183. M. Lis-Walewska**, *Pouczenie oraz mandat karny jako środki prawne reakcji na wykroczenia*
- 184. C. Suszyński**, *Taktyka realizacji pościgów policyjnych*
- 185. L. Dyduch**, *Wybrane aspekty taktyki interwencji policyjnych*
- 186. J. Golać, D. Baj**, *Wybrane przestępstwa przeciwko życiu. Znamiona oraz aktualne orzecznictwo*
- 187. J. Misiak, K. Smolarek**, *Osoba najbliższa w procesie karnym. Wybrane aspekty*
- 188. M. Bojanowski, M. Śrubka**, *Zabezpieczenie majątkowe i tymczasowe zajęcie mienia ruchomego w postępowaniu przygotowawczym*
- 189. K. Winnicka**, *Postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu*
- 190. E. Ciborowska**, *Wybrane okoliczności wyłaczające bezprawność czynu i winę*

2020 r.

- 191. M. Śmiałek**, *Patologie społeczne – Wybrane zagadnienia*
- 192. K. Roślaniec, K. Franckiewicz**, *Nowe uprawnienia Policji. Wybór przepisów*
- 193. A. Twardo**, *Obowiązki oraz prawa osoby umieszczonej w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych PDOZ*